

JADERNÝ ODPAD: Z amerického jaderného pohřebiště uniká plutonium do oceánu

NN narodni-noviny.cz/jaderny-odpad-z-americkeho-jaderneho-pohrebiste-unika-plutonium-do-oceanu

V betonové kupoli jaderného pohřebiště na Marshallových ostrovech se objevil únik plutonia do Tichého oceánu. Jako důvod poškození kupole se uvádí zvýšení hladiny oceánu. Informoval o tom americký list Los Angeles Times (viz [ZDE](#)).

Američané se k radioaktivnímu dědictví nehlásí

Betonový sarkofág tam k uložení radioaktivního odpadu po zkouškách nukleárních zbraní vybuodovaly Spojené státy. Vláda tohoto tichomořského státu, který je volně přidružen k USA, proto požádala o pomoc americké úřady, které to ale odmítly s tím, že odpad neleží na americkém území. Nad souostrovím provedly USA

v letech 1946 až 1958 nejméně 67 jaderných výbuchů, což vytvořilo desítky kráterů a vymazalo z mapy i celé ostrovy. Stovky lidí také kvůli zkouškám musely opustit své domovy.

Na atolu Eniwetok testovaly USA i biologické zbraně a uložily zde 130 tun kontaminované zeminy z nevadského jaderného polygonu. Součástí atolu je ostrov Runit, který se stal symbolem nukleárního odpadu po Američanech, neboť USA zde jeden kráter využily jako úložiště, které překryly betonovou kopulí. Pod betonem je uskladněno na 90 tisíc kubických metrů jaderného odpadu. Sarkofág, kterému se říká runitský dóm či hrobka, trpí povětrnostními vlivy, beton stárne a zvětrává a také ho ohrožuje neustále stoupající hladina oceánu.

Spojené státy se dohodou zbavily odpovědnosti

Vláda Marshallových ostrovů je přesvědčená, že USA odmítly převzít odpovědnost za ekologickou katastrofu, kterou za sebou nechaly. Spojené státy sice s ostrovní zemí uzavřely v roce 1986 dohodu, která zbavuje Washington odpovědnosti za škody po jaderných zkouškách, podle Los Angeles Times tehdy ale USA neseznámily místní vládu se skutečným stavem. Marshallovy ostrovy tehdy mimo jiné nevěděly, že USA na souostroví uskladnily 130 tun kontaminované zeminy z nevadského polygonu, nedozvěděly se ani o místech uložení odpadu či o tom, že zde byly zkoušeny i biologické zbraně.

Ostrovní činitelé také uvádějí, že jim nikdo neřekl o klimatických změnách a o tom, že betonová kopule může prasknout a jaderný odpad uniknout. I kvůli těmto faktům chtějí znovu přehodnotit podmínky dohody z roku 1986, kterou bude možné v roce 2023 otevřít. Vědecké studie navíc ukázaly, že některé regiony Marshallových ostrovů mají takovou úroveň zamoření jako oblasti ukrajinského Černobylu či japonské Fukušimy, kde se odehrály jaderné katastrofy.

Rudolf Hruboň